

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор проф. І. Я. Коцан

02.10.2017 року

ПОЛОЖЕННЯ

про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. Загальні засади

Це положення розроблене з метою вдосконалення чинної в університеті системи контролю якості знань студентів та адаптації її до загальноєвропейських вимог.

Положення розкриває основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань студентів, які навчаються за освітніми ступенями «бакалавр», «магістр» *денної та заочної форм навчання*, а також алгоритм переведення показників академічної успішності студентів СНУ імені Лесі Українки в шкалу ECTS.

2. Основні принципи організації поточного та підсумкового контролю

2.1. Оцінювання знань студентів із навчальних дисциплін здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового модульного контролю знань студентів. Об'єктом оцінювання знань студентів є програмовий матеріал із навчальної дисципліни, засвоєння якого перевіряється під час цих видів контролю.

2.2. Завданням поточного контролю (ПК) є перевірка навчальних досягнень студентів. Завданням підсумкового модульного контролю (ПМК) є перевірка розуміння та засвоєння студентом програмового матеріалу загалом, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання засвоєних знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

2.3. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Якщо заліковому кредиту відповідає період, більший одного семестру, 100 балів розподіляються за семестрами згідно з програмою навчальної дисципліни.

На оцінювання всіх видів практик, захист курсових, випускних кваліфікаційних робіт, державний іспит виділяється по одному заліковому кредиту на кожну з вищевказаних форм.

При внесенні в додаток до диплома підсумкової оцінки з дисципліни, оцінювання якої складається з двох і більше залікових кредитів, виводиться середня зважена оцінка.

2.4. Поділ навчального матеріалу дисципліни на навчальні модулі, їх кількість, види поточного контролю визначаються програмою навчальної дисципліни, погоджується відповідною кафедрою, науково-методичною комісією факультету, науково-методичною радою університету, затверджується проректором з науково-педагогічної і навчальної роботи та рекрутації й доводяться до відома студентів і викладачів.

3. Види навчальної роботи і контрольні заходи

3.1. Навчальний процес в університеті здійснюється за такими формами: аудиторні навчальні заняття, консультації, самостійна робота студентів, практична підготовка, контрольні заходи.

Аудиторні навчальні заняття проводяться за затвердженим в установленому порядку розкладом. Основними видами аудиторних навчальних занять є: лекції, практичні (семінарські), лабораторні заняття.

Консультація проводиться з метою отримання студентом відповіді на окремі теоретичні або практичні питання та для пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування. Консультація може бути індивідуальною чи проводитися для групи студентів, залежно від того, чи викладач консультиє студентів із питань, пов'язаних із виконанням індивідуальних завдань, чи з теоретичних питань навчальної дисципліни.

Самостійна робота студента є основним видом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Під час самостійної роботи студент опрацьовує теоретичний матеріал, виконує індивідуальні завдання, проводить науково-дослідну роботу тощо.

Зміст самостійної роботи студента з дисципліни визначається програмою навчальної дисципліни, навчально-методичними матеріалами, завданнями та методичними вказівками викладача.

Індивідуальна робота студента включає виконання індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ) та індивідуальні заняття з викладачем.

ІНДЗ (реферати, розрахунково-графічні роботи, есе, огляд літературних джерел тощо) за умови, коли вони передбачені програмою навчальної дисципліни, видаються студентам у терміни, визначені вищим навчальним закладом, та виконуються студентом самостійно при консультиванні з викладачем.

Індивідуальні заняття організовуються в позааудиторний час за окремим графіком у формі консультацій із навчальних дисциплін.

Практична підготовка студентів є обов'язковим компонентом освітньої програми для здобуття освітнього ступеня і здійснюється на оснащених

відповідним чином базах практики університету, а також підприємствах, організаціях та установах різних галузей господарства.

Мета практики – оволодіння студентами сучасними методами й формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування і поглиблення в них, на базі отриманих в університеті знань, професійних умінь і навичок, здатності прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних виробничих умовах.

Вид практичної підготовки та терміни її проведення визначаються навчальним планом.

3.2. Контрольні заходи якості підготовки фахівців в університеті є необхідним елементом зворотного зв'язку в навчальному процесі. Вони забезпечують визначення рівня навчальних досягнень студента і дають змогу корегувати, за потреби, хід навчального процесу.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних (семінарських) та лабораторних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується у формі опитування, захисту лабораторних робіт, виступів на практичних (семінарських) заняттях, експрес-контролю тощо, перевірки результатів виконання різноманітних індивідуальних науково-дослідних завдань, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом.

Максимальна кількість балів за поточний контроль з дисципліни, де форма контролю екзамен становить 40 балів, де форма контролю залік – 100 балів.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершальних етапах. Він проводиться у формі модульного контролю, семестрового заліку та екзамену, державної атестації.

Підсумковий модульний контроль (якщо такий передбачений програмою навчальної дисципліни) здійснюється після завершення вивчення всіх тем змістового модуля у формі виконання студентом модульного контрольного завдання (контрольної роботи, тесту, колоквиуму тощо) згідно із затвердженим графіком. Форма проведення, кількість модульних контрольних робіт зазначаються у програмі відповідної навчальної дисципліни. Максимальний бал, отриманий за модульні контрольні роботи, становить не більше 60 балів.

Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного матеріалу та практичних вмінь і навичок з окремої навчальної дисципліни за семестр. Складання екзамену є обов'язковим у випадку, якщо це передбачено програмою навчальної дисципліни та здійснюється під час

екзаменаційної сесії відповідно до затвердженого в установленому порядку розкладу. У такому випадку підсумковий модульний контроль не планується, а результати екзамену оцінюються в межах 60 балів.

Семестровий залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни на підставі результатів виконання ним усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних (семінарських), лабораторних занять (тощо), самостійної роботи при виконанні ІНДЗ, модульних контрольних робіт.

Залік виставляється за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи, які визначені програмою навчальної дисципліни, та отримав не менше 60 балів.

Державна атестація студента здійснюється державною екзаменаційною комісією після завершення навчання на певному освітньому ступені з метою встановлення фактичної відповідності рівня підготовки вимогам освітньої програми.

Державна атестація студентів, які навчаються за освітньою програмою підготовки бакалаврів, магістрів, проводиться в університеті у формі державного екзамену та/або захисту випускних кваліфікаційних робіт.

4. Організація поточного контролю

4.1. Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

- систематичність і активність роботи на практичних (семінарських), лабораторних заняттях;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- виконання ІНДЗ (якщо такий вид роботи передбачений програмою навчальної дисципліни).

4.2. Під час здійснення контролю за систематичністю та активністю роботи на практичних (семінарських), лабораторних заняттях враховуються: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних (семінарських) заняттях; активність при їх обговоренні; результати виконання і захисту лабораторних робіт, експрес-контролю тощо.

4.3. Контролю під час виконання завдань, які виносяться на самостійну роботу підлягають: опрацювання тем загалом чи окремих питань; проведення розрахунків; написання рефератів, есе; підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, переклад іноземних текстів установлених обсягів, підготовка реферативних матеріалів із публікацій тощо.

4.4. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність із дисципліни, становить 40 балів, де форма контролю –

екзамен та 100 балів де форма контролю залік. Розподіл загальної кількості балів між поточним контролем, підсумковим модульним контролем, екзаменом та критерії оцінювання визначаються програмою навчальної дисципліни і доводяться до відома студентів на початку семестру.

4.5. За рішенням кафедри студентам, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, участь в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, спортивних змаганнях, мистецьких конкурсах тощо й досягли значних результатів, можуть присуджуватися додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідної дисципліни. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету. При цьому загальна кількість балів, що вноситься до відомості, за поточну роботу не може перевищувати 40 балів (де форма контролю екзамен) і 100 (де форма контролю залік).

Результати поточного контролю знань студентів вносяться до журналу обліку роботи академгрупи і враховуються під час виставлення підсумкового балу з дисципліни.

4.6. **Поточна оцінка** є сумою балів, які отримує студент за:

- поточну роботу з відповідних тем;
- виконання ІНДЗ (якщо така форма роботи передбачена програмою навчальної дисципліни).

Максимальний бал за кожну з форм роботи визначається програмою навчальної дисципліни. За активність на заняттях студент може додатково отримати до 20% максимального поточного балу. При цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати 40.

4.7. **Підсумкова модульна оцінка** визначається в балах як сума поточної та контрольної модульних оцінок. Модуль зараховується студентові, якщо він успішно виконав всі види навчальної роботи передбачені програмою навчальної дисципліни.

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених програмою навчальної дисципліни з метою підвищення підсумкової модульної оцінки, не дозволяється. Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована студентом у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

4.8. Якщо підсумкова оцінка (бали) з дисципліни є сумою підсумкових модульних оцінок та становить не менше 75 балів (для іспиту), 60 балів (для заліку), то, за згодою студента, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни.

Іспит складається у випадку:

– іспит як обов'язкова форма підсумкового контролю передбачена програмою навчальної дисципліни;

– за бажання студента підвищити рейтинг.

При цьому бали, набрані студентом за результатами модульних контрольних робіт (якщо вони передбачені програмою навчальної дисципліни) анулюються.

4.9. Вимоги щодо оцінювання **навчальних, виробничих, переддипломних практик** визначаються програмою практики, яка розробляється відповідною кафедрою погоджується науково-методичною комісією факультету, науково-методичною радою університету та затверджується проректором з науково-педагогічної та навчальної роботи і рекрутації.

Навчальна, виробнича та переддипломна практика складає окремий заліковий кредит і оцінюється в 100 балів. Критерії оцінювання відповідають завданням практики, відображаються у програмі і доводяться до відома студентів перед початком практики.

Захист практики відбувається на засіданні комісії із захисту практики не пізніше 2-х тижнів після її завершення (у випадку літніх практик захист повинен бути проведений протягом двох тижнів після початку наступного семестру).

4.10. **Курсова робота (проект)** відповідно до навчального плану спеціальності є складовою частиною залікового кредиту і становить окремий заліковий кредит та оцінюється у 100 балів.

Тематика курсових робіт (проектів), завдання, вимоги до структури та оформлення, критерії оцінювання розробляються і затверджуються відповідною кафедрою.

5. Організація підсумкового контролю

5.1. Екзамени та заліки складаються студентами в період заліково-екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом, згідно із затвердженим графіком навчального процесу та розкладом.

Підсумкова семестрова оцінка з навчальної дисципліни, де формою контролю є іспит, виставляється без складання іспиту за результатами поточного і модульного контролю (якщо такий передбачений програмою навчальної дисципліни) у випадку, якщо студент успішно виконав усі завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни, і набрав при цьому не менше 75 балів. Така оцінка виставляється у день проведення екзамену за умови обов'язкової присутності студента.

Підсумкова семестрова оцінка у випадку складання іспиту визначається як сума поточної семестрової та екзаменаційної оцінок у балах. Зазначена оцінка заноситься до екзаменаційної відомості та залікової книжки студента.

Екзаменаційна оцінка визначається в балах (від 0 до 60) за результатами виконання екзаменаційних завдань.

Перелік питань, які охоплюють зміст програми навчальної дисципліни, критерії оцінювання екзаменаційних завдань визначаються кафедрою, включаються до програми навчальної дисципліни і доводяться до відома студентів на початку семестру.

На іспит виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

Якщо формою підсумкового контролю є іспит, то у відомості й заліковій книжці студента виставляються кількість отриманих балів.

У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, або якщо іспит є обов'язковою формою підсумкового контролю (згідно із програмою навчальної дисципліни) студент складає іспит у формі опитування (усного, письмового, тестового контролю тощо). При цьому на іспит виносяться 60 балів, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт (якщо вони передбачені програмою навчальної дисципліни), анулюються.

Із навчальних дисциплін, де формою контролю є **залік**, оцінювання знань студентів здійснюється за результатами виконання видів робіт, які передбачені програмою навчальної дисципліни. При цьому завдання із цих видів контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно.

Семестровий залік виставляється за умови виконання студентом завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. При цьому студент повинен набрати не менше 60 балів.

У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, студент може добрати бали на заліку, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем або перездати якусь тему, написати підсумковий тест тощо).

Якщо формою підсумкового семестрового контролю є залік, то у відомості та заліковій книжці записується набрана кількість балів.

5.2. Державна атестація проводиться у формі державних іспитів та/або захисту випускних кваліфікаційних робіт.

Програма державного іспиту і критерії до оцінювання випускних кваліфікаційних робіт розробляються випусковими кафедрами, погоджується науково-методичною комісією факультету, науково-методичною комісією

університету, затверджується проректором з науково-педагогічної та навчальної роботи та рекрутації.

Оцінка за складання державних іспитів та оцінка за захист випускової кваліфікаційної роботи здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у лінгвістичну та шкалу ECTS.

5.3. Переведення оцінок, виражених у балах за стобальною шкалою, в лінгвістичну шкалу та шкалу ECTS здійснюється відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1

**Шкала оцінювання знань студентів з дисципліни,
де формою контролю є іспит**

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

**Шкала оцінювання знань студентів з дисципліни,
де формою контролю є залік**

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

5.4. Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів із кожної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється деканом факультету.

6. Відображення інформації про результати навчання

6. 1. Студенти Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, які навчалися за чотирибальною системою оцінювання, отримують документ про освіту (в тому числі академічну довідку) із переведенням результатів навчання в університетську 100-бальну шкалу та в оцінку за шкалою ECTS згідно з *таблицею 2*, використовуючи при цьому середній бал успішності, на основі якого кожна оцінка «3» (задовільно), «4» (добре) або «5» (відмінно) переводиться в оцінку за шкалою ECTS .

При переведенні та поновленні у Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки студентів, які не навчалися за кредитно-модульною системою, отримані ними оцінки переводяться у шкалу ECTS та 100-бальну шкалу відповідно до *таблиці 2*.

Якщо студент не погоджується з кількістю переведених балів, він може, за заявою, повторно скласти відповідну форму контролю спеціально створеній комісії.

Таблиця
відповідності оцінок чотирибальної шкали балам 100-бальної шкали в
залежності від середнього балу успішності

Середній бал успішності	Оцінка за чотирибальною шкалою					
	«3» (задовільно)		«4» (добре)		«5» (відмінно)	
	Бали	ECTS	Бали	ECTS	Бали	ECTS
3,0	60	E	75	C	90	A
3,1	61	E	76	C	90	A
3,2	61	E	76	C	91	A
3,3	62	E	77	C	91	A
3,4	63	E	78	C	92	A
3,5	63	E	78	C	92	A
3,6	64	E	79	C	93	A
3,7	65	E	80	C	93	A
3,8	66	E	81	C	94	A
3,9	66	E	81	C	94	A
4,0	67	D	82	B	95	A
4,1	68	D	83	B	95	A
4,2	68	D	83	B	96	A
4,3	69	D	84	B	96	A
4,4	70	D	85	B	97	A
4,5	70	D	85	B	97	A
4,6	71	D	86	B	98	A
4,7	72	D	87	B	98	A
4,8	73	D	88	B	99	A
4,9	73	D	88	B	99	A
5,0	74	D	89	B	100	A

6.2. Оцінки підсумкового контролю «зараховано» переводяться в університетську 100-бальну шкалу та в оцінку за шкалою ECTS відповідно до середнього балу успішності наступним чином:

- середній бал від 3,0 до 4,0 – за стовпцем оцінки «3» (задовільно) в таблиці 2;
- середній бал від 4,1 до 5,0 – за стовпцем оцінки «4» (добре) в таблиці 2.

6.3. По завершенню навчання у додатку до диплому студентів усіх форм навчання відображаються детальні відомості про освітні компоненти і результати

навчання, у тому числі години, кредити, бали та оцінка за Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою, лінгвістична оцінка, середній бал успішності студента за результатами навчання (розділ 4.3.).

№	Назва дисципліни/ Course title	Години/ Hours	Кредити ЄКТС/ ECTS credit	Лінгвіс-тична оцінка/ Lingvistic assessment	Оцінка ЄКТС/ ECTS grading	Бали/ Marks

6.4. У розділі 4.4. додатку до диплому «Схема оцінювання у вищому навчальному закладі (довідник з розподілу оцінок)» подається інформація про систему оцінювання у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки та градація показників підсумкової відносної успішності.

Бали	Оцінка ECTS	Лінгвістична оцінка
90 – 100	A	Відмінно/Excellent
82 – 89	B	Дуже добре/Very good
75 – 81	C	Добре/Good
68 – 74	D	Задовільно/Satisfactory
60 – 67	E	Достатньо/Sufficiently
60 – 100	A – E	Зараховано/ Passed

Схвалено Вченою радою
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
Протокол № 14 від 28 вересня 2017 р.

Проректор з науково-педагогічної
і навчальної роботи та рекрутації
Начальник навчального відділу
Начальник юридичного відділу
Начальник відділу кадрів

С. В. Гаврилюк
Л. О. Заєць
А. В. Маїло
Т. П. Качан